

ชื่อผลงาน ...ตาปลอมเสมือนจริง เป็นยิ่งกว่าโอกาส

ชื่อหน่วยงานราชการ โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)

หน่วยงานที่รับผิดชอบผลงาน งานตาปลอม

ชื่อผู้ประสานงาน...น.ส.น้ำทิพย์ แยมโกมล ตำแหน่ง.....นักจัดการงานทั่วไป.....

สำนัก/กอง..... เบอร์โทรศัพท์ ... 034-388700-2 ต่อ 3129,3108

เบอร์โทรศัพท์มือถือ.....085-9453954.....เบอร์โทรสาร .....034-388744..

e-mail .....mettaprosthesis@gmail.com.....

ประเด็นที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหา

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสูญเสียดวงตาโดยถาวรไม่เพียงแต่การสูญเสียการมองเห็นเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของผู้ป่วยด้วย การที่ผู้ป่วยมีดวงตาดำมืดปกคลุมเหล่านี้ ไม่ได้รับการใส่ตาปลอมทดแทน ส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยโดยตรง ทั้งทางกายภาพที่จะทำให้มีใบหน้าบริเวณ ดวงตาดำมืดรูปในระยยะยาวและจิตใจที่ เศร้าซึม มีปัญหาในการเข้าสังคมและใช้ชีวิตประจำวันผู้ป่วยบางราย ต้องออกจากงาน ส่งผลต่อบุคลิกภาพและลักษณะของงาน ตาปลอมจึงทำให้ผู้ป่วยมีภาพลักษณ์ที่เหมือนบุคคลปกติ

โดยที่ผ่านมาสถิตีย้อนหลังในการใส่ตาปลอมสำเร็จรูป ดังนี้

ปีงบประมาณ	จำนวนคนไข้ที่รับตาปลอมสำเร็จรูป (ราย)
2555	208
2556	148
2557	177
2558	195

แต่ตาปลอมสำเร็จรูปไม่สามารถแก้ปัญหาของคนไข้ได้ทั้งหมด ใส่แล้วไม่พอดีกับร่องตาคนไข้ สีที่ไม่ใกล้เคียง และมีขี้ตาเยอะ แต่คนไข้ต้องฝืนทนใส่ เพราะยังดีกว่าไม่มีอะไรใส่เลย และในประเทศไทยมีสถานที่ทำตาปลอมเฉพาะบุคคลเพียงไม่กี่ที่ และระยะเวลาในการรอคอยคิวที่ยาวนาน ทำให้ผู้ป่วยต้องใส่ตาปลอมสำเร็จรูปที่ไม่พอดีหรือเหมาะสมกับร่องตาของคนไข้เอง ยิ่งทำให้ผู้ป่วยมีอาการไม่สบายเข้าตาและสภาพจิตใจที่ตึงเครียด

จึงเป็นที่มาของการจัดตั้งศูนย์ตาปลอม โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง) เพื่อจัดทำตาปลอมเฉพาะบุคคลขึ้น เพื่อแก้ปัญหาทั้งหมดที่ตาปลอมสำเร็จรูปไม่สามารถตอบโจทย์ของคนไข้ได้ และเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยกลุ่มนี้ทั้งทางร่างกายและจิตใจเพื่อให้ผู้ป่วยกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

1.2 ปัญหาที่มีขอบเขตหรือผลกระทบในระดับใด เช่น ระดับพื้นที่ หน่วยงาน ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ เป็นต้น โปรดอธิบายข้อมูลประกอบ รวมทั้งระบุประชาชนหรือผู้รับบริการที่ได้รับผลกระทบ (เป็นใคร จำนวนเท่าใด)

ในทุกส่วนระดับภูมิภาค เพราะผู้เข้ารับบริการมาจากทุกภูมิภาคของประเทศไทย และมีบางส่วนที่มาจากต่างประเทศมีผู้เข้ารับบริการการทำตาปลอมเฉพาะบุคคล

จำนวนผู้รับบริการที่ได้รับตาปลอมเฉพาะบุคคลไปแล้ว	589 ราย
จำนวนผู้รอคอยคิวการทำ	386 ราย
จำนวนระยะเวลาารอคอยคิว	17 เดือน

ประเด็นที่ 2 แนวทางการแก้ไขปัญหาและการนำไปปฏิบัติ/โอกาสในการพัฒนา

2.อธิบายแนวคิด/นวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา หรือโอกาสในการพัฒนาจากปัญหา โดยเน้นแนวคิด/นวัตกรรมที่มีความแตกต่างจากหน่วยงานอื่นๆ หรือหน่วยงานในสังกัดเดียวกันแต่ต่างพื้นที่

แนวคิดในการให้บริการทำตาปลอมเฉพาะบุคคลของโรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง) คือ การให้บริการที่ครบวงจร คือ ตรวจประเมิน > ทำการผ่าตัดเพื่อเตรียมร่องตาให้พร้อมใส่ตาปลอม(เป็นบางราย) > ทำตาปลอมเฉพาะบุคคล > สอนสุขศึกษาในการใส่ตาปลอม ซึ่งถ้าเป็นสถานที่อื่นที่ให้บริการทำตาปลอมเฉพาะบุคคลได้เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำการผ่าตัดแก้ไขร่องตาหรือเปลือกตาได้ ต้องส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่น ทำให้คนไข้ต้องเดินทางไปหลายสถานที่ และระยะเวลาในการทำตาปลอมประมาณ 2 เดือนถึงจะได้รับ ตาปลอมโดยต้องเดินทางมาทำประมาณ 3 - 4 ครั้ง แต่ที่โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง) ใช้เวลาทำตาปลอม 2 วัน คนไข้ได้รับตาปลอมเฉพาะบุคคลใส่กลับบ้านได้เลย

3. อธิบายวิธีการนำไปปฏิบัติ ว่ามีกระบวนการหรือขั้นตอนอย่างไร มีกลุ่มหรือภาคส่วนใดเข้ามาเกี่ยวข้องในขั้นตอนใดบ้าง อย่างไร

การทำตาปลอมเฉพาะบุคคลมีขั้นตอนเริ่มจาก การตรวจประเมินร่องโดยจักษุแพทย์เฉพาะทางด้านกระดูกเบ้าตาและเปลือกตา (Oculoplastics) ของโรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง) > พิมพ์ตา > ขึ้นรูปร่างชิ้นงานตัวอย่าง (Model) ให้ดูพอดีกับตาอีกข้าง > ตัดตำแหน่งตา > ขึ้นรูปชิ้นงานจริง > ลงสีชิ้นงานให้ใกล้เคียงกับสีของตาอีกข้าง > เคลือบแก้วใสเพื่อให้ดูแวววาว ดูเสมือนจริง > คนไข้ใส่ชิ้นงาน

ประเด็นที่ 3 ผลผลิต/ผลลัพธ์ เชิงประจักษ์

4. ผลผลิตและผลลัพธ์ที่สำคัญจากการดำเนินโครงการคืออะไร อธิบายให้ชัดเจนในเชิงสถิติ รวมทั้งแสดงตัวชี้วัดที่ในการวัดความสำเร็จของโครงการ

ผู้จำนวนผู้เข้ารับบริการการทำตาปลอมเฉพาะบุคคล โดยแบ่งตามภูมิภาคดังนี้

ภูมิภาค	จำนวนผู้เข้ารับบริการ
ภาคกลาง	339
ภาคตะวันออก	46
ภาคตะวันตก	92
ภาคเหนือ	25
ภาคใต้	19
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	64
ต่างประเทศ	4
รวม	589

ผู้จำนวนผู้เข้ารับบริการการทำตาปลอมเฉพาะบุคคล และจำนวนผู้รอคอยคิว

จำนวนผู้รับบริการที่ได้รับตาปลอมเฉพาะบุคคลไปแล้ว	589 ราย
จำนวนผู้รอคอยคิวการทำ	386 ราย
จำนวนระยะเวลาารอคอยคิว	17 เดือน

5. ประโยชน์ที่ประชาชน/ผู้รับบริการได้รับจากโครงการ มีอะไรบ้าง

ผู้เข้ารับบริการมีความมั่นใจที่จะดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติสุข พร้อมกับการใช้
ตาปลอมเฉพาะบุคคลได้อย่างสุลักษณะ ไม่ระคายเคืองเข้าตา ได้รับข้อมูลการใช้ตาปลอมเฉพาะบุคคล
ที่ถูกต้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดของตัวผู้เข้ารับบริการ จะนำมาซึ่งผู้ป่วยมีสภาพจิตใจที่ดีไม่รู้สึกว่ตนเองสูญเสีย
ดวงตาไป รวมถึงส่งผลให้บุคคลรอบข้างของผู้ป่วยก็มีความสุขไปด้วย และไม่รู้สึกแตกต่างกับบุคคลอื่นใน
สังคม

6. มีการประเมินผลที่เป็นทางการจากหน่วยงานเองหรือหน่วยงานภายนอกหรือไม่ ผลเป็นอย่างไร

มีการประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก คือ จากผู้ที่เข้ารับบริการ ผลคือ ผู้เข้ารับบริการพึงพอใจใน
ผลงาน และพอใจในการบริการนี้ จากส่วนหนึ่งของตัวอย่าง ดังนี้

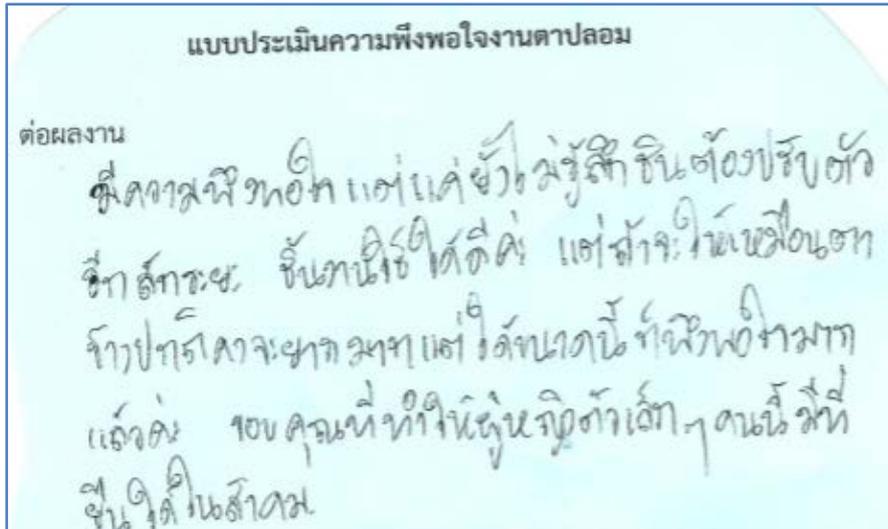
แบบประเมินความพึงพอใจงานตาปลอม

ต่อผลงาน

ผลงานดีทุกอย่างดีมาก รู้สึกมั่นใจมากทำเริ่ม
ใช้ รู้สึกสบายตาดีกับตาข้างดี ทบบคำจริงรูป

พี่ยุทธคนน่ารักมาก บุคลิก เป็นสิ่งที่ดีสั้น โปดน้ำใจ
เหตุ: ตาคนใช้ทุกคนที่สวยสะอาด และมาทุกที่ผู้รับใช้เวร 11 ชั่วโมง
เจอบุคคลงานทุกคนพร้อมที่ก็ทำให้รู้สึกดี
อยากได้ส่งพนักงานนี้ไปตลอดกาล: ใจดีกับทุกคนที่
ใจดีคำดี ส่งคำดีจากทุกคน ขอขอบคุณมากครับ

7. มีแนวทางการจัดการผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการอย่างไร

ผลกระทบทางลบ คือ ชิ้นงานที่ผลิตออกมา ในบางครั้งอาจจะมีขนาดที่ไม่พอดี แนวทางการจัดการคือ แพทย์จะให้ความรู้กับคนไข้ในบางรายที่รองตาไม่แข็งแรงหรือรายที่เข้าตาผิดรูป ใส่ชิ้นงานแล้วดวงตาจะไม่กลมกลืนกับอีกข้าง หรือสีของดวงตาไม่ใกล้เคียงกับตาอีกข้างการจัดการคือ ลงสีชิ้นงานให้ใหม่ ตามความเหมาะสม และความคิดเห็นของทั้งแพทย์และผู้เข้ารับบริการ

ประเด็นที่ 4 ความยั่งยืนของโครงการ

8. มีการดำเนินการ/แผนในการขยายผลโครงการไปยังหน่วยงานหรือพื้นที่อื่นๆ อย่างไร

มีการขยายโครงการไปยังจังหวัดราชบุรี คือ โครงการตาปลอมเฉพาะบุคคลเพื่อผู้ที่สูญเสียดวงตาหรือดวงตาผิดรูปภายใต้แนวคิดประชารัฐเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวันประสูติ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ๙๑ พรรษา เป้าหมายคือประชาชนที่สูญเสียดวงตาหรือดวงตาผิดรูปในจังหวัดราชบุรี โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กระหว่างอายุ ๑๖-๓๐ ปี จำนวน ๙๒ ราย (ตา)

9. อธิบายผลงานว่ามีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติอย่างไร

- ลดความเหลื่อมล้ำ Reduce Inequalities

ถ้าผู้ที่สูญเสียดวงตาได้รับการใส่ตาปลอม มีโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานมากกว่าตอนที่ไม่มีตาปลอมใส่ หรือลูกจ้างที่มีตามองเห็นข้างเดียว นายจ้างก็จะใช้ข้ออ้างนี้ในการไม่จ้างงานต่อ ทำให้ผู้ที่สูญเสียดวงตาเหล่านี้ขาดรายได้ เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

- มีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี Good Health and Well Being

เมื่อผู้สูญเสียดวงตาได้รับการใส่ตาปลอมเฉพาะบุคคล นอกจากรูปลักษณ์ภายนอกที่ดีแล้ว สุขภาพเบ้าตาของคนไข้ยังมีลักษณะที่ดี ไม่มีขี้ตา สวมใส่สบาย ไม่ปวดเบ้าตา จะทำให้สุขภาพจิตของคนไข้ดีขึ้นด้วย ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นตามไปด้วย